

המפקיד פרק שלישי בבא מציעא

מ.

עין משפט
נר מצוה

סא א ב מ"י פ"ט מהל'
נחלות הל' ד ועין
בהשגות ובמנעד משה
סמך עשין לו טו"ע ח"מ
סי' רפ"ט סעיף ג וע"ש:
ב"ח ג ד ה ז ח מ"י
פ"ה מהל' אלא
ופקדון הל' ה סמך עשין
פ"ט טו"ע ח"מ סי' רכז
סעיף יא:
ב"ח ט מ"י ש"ס טו"ע
ש"ס סעיף יג:
ע"כ ב מ"י ש"ס טו"ע ש"ס
סעיף יג:
ע"א ל מ"י פ"ה מהל'
מכירה הל' ט סמך
לאין קט טו"ע ח"מ סי'
רכ"ט סעיף כ [ודלה כר"ן]:

רבינו חננאל

מתני' המפקיד פירות
אצל חבריו הרי זה יוציא
לו חסרונות לחסות ולאורו
ט' חצאי קבין לכור.
ואוקיימא באורו קלון תנא
וכן לכל כור וכו' וכן
לכל שנה ושנה. וקיימא
לן כתנא קמא דמתני'
והוא שיערבין בין פירותיו
ובסתפק מהן ואינו יודע
כמה הוציא לברר החסרון
אבל יחד לו קרן וזית אומר
לו הרי שלך לפניך: פ"ה
ר' יהודה אומר אם היתה
מדה מרובה לא יוציא לו
חסרונות מפני שמותירות
והני' עלה בד"א שמדר
לו בימי הגרנות שהפירות
יבשין מאד שהחום
מייבשן ומחזירין לו בימות
הגרנות וזהו שמוציא
לו חסרונות אבל אם
מחזירין לו בימות הגשמים
אין מוציא לו חסרונות
מפני שאריר הגשמים
ומתפחות
ונמצאו מותרות. הוה
עובדא שמילא כדא
בימות הגרנות חטים
וכשהגיעו ימות הגשמים
נתפחו בכדא והיה פי
הכדא סתום ונתבקעה
הכדא איבעית אימא משום
איצטא: מתני' יוציא לו
שתות ליון ר' יהודה אומר
חומש. ולא פליגי במקומה
של ת"ק היו מכסין פי
הדנא בשערה ולא היה
א"ל מוצין לפיכך מוציא
לו שתות בחסרון. (ג)
פ"י גריגישא שם העפר
שעושין ממנו כלי חרס
בגון הדנא וכיוצא בה.
יש עפר מוצין ויש עפר
שאינו מוצין. בארתיה דרב
יהודה רמז [מ' ותנא] כוין
בדנא וכו' פ"י במקומה
של רב יהודה היו נותנין
(א) טפחית של יין בחבית
והיו קונין החבית והיו
בשבתו ר' זווים וכאשר
היה היין מתיישן ושוקעין
שמריו בתחתיתו היה
מצוה רב יהודה לקנות
למכור טפחית לזוז ל"י
טפחית בר' זווין והן דמי
כל החבית נשאר ר'

(א) קאת נלחא מזה דרבינו אל'
גרס ולא מיין טפי רק ולא
מיין ואל' דמילא לו שמות ולא
משום דלע' ועי' במדוע
הריגו"א ופסקי' דר"ק.
(ב) נלחא דחסר כאל' ואל'
אכע"א גריגישא פ"י
גריגישא וכו'.
(ג) ז"ל היו טענין מ"ט טפחית
של יין בחבית וכו' והיו
שכמוט בשעה וזוים ולאכשר
וכו' למכור שש טפחית מזה
ל"י טפחית בשעה וזוים והן
דמי כל החבית נשאר י"ב
טפחית לז"ל וכו' בשמ"ק
כאל' בפסקת לשון דרבינו.

וכן אמר רבה גרס. רש"י גרס וכן אומר רב ופליג אמר"ד צ"פ מי
שמת (ב"ב דף קמג: ושם ד"ה לא) נכסים ששכחו מחמת עמלון
של אחין השבח לעמלון וקאמר דאפי' שזכו מחמת טרחם של
משכתיין כי הכא דשחל פריסא השכחו לאמלע וזהו מימא שחולק
רצח על רב דהתם רצח קאמר ולא
מימא התם מילמיה דרצח ונראה
דגרס רבה וכן בספר ר"ת ולא מדברי
רב חסדא הוא (א) שהגמ' מציא
שמשעה כיוצא בזה צא לפני רבה
ופסק דהשכחו לאמלע כמו רב חסדא
והציאו הגמרא משום קושית אביי
דא"ל צא לרצה מי דמי כו' ולא
חשש רבה מקושיותיו וכן דהשכחו
לאמלע: **אמר רבא** מלתא פסק
של רב חסדא ומטעם לקמיה דרבי
אמי: **וכי מה אכפת ליה לעבדריה**
וטעמיהו דרצח מפרש צירושלמי הני
עכברי רשעי' מינהו כד חמיין עיבור
לא מסתייהו דלכלי אלא קריין
לחצריהו דלכלי עמהו ואל' דלמריין
בגמרא אמרו לו הרבה אבידות מהם
הרבה מתפורות מהם י"ל דלדברי
דרבי יוחנן קאמר אפילו לית י"ל
טעמא דמפרש צירושלמי מ"מ הרבה
אבידות מהם:

א"ל לבד בלכד. וא"ת אס כן
צפחות מכור נמי יוציא כמו
לכור וי"ל דאין להם ריוח להטמן
צפחות ומ"מ לפי חשבון הראוי
להתחמק יוציא דלי אפשר שלא
יתחמק: **ולא אורז** שאינו קלוף
ג' סאין אכד. וא"ת ואמאי לא
חשיב צפחותיין אורז שאינו קלוף
עם זרע פשתן כיון דאית להו חד
שיעורא וי"ל דפשוט לו דלחורו
מתחמק כל כך וצרישא גבי אורז
קלוף לא חשיב זרע פשתן קלוף
דשמת דינס חלוק:

מדה מרובה י"י בורין. וא"ת אפי'
ג' כורין או ג' מתנפחין לפי
חשבון החסרונות העולה להם וי"ל
דצ"י כורין עולה להם הנפוח חסרון
של כור אחד ולא יוציא להם חסרונות
היינו כל החסרון לחסרון של כור
אחד לא יוציא ולהכי נקט י' כורים
לאפוקי פחות:

ל
(א) קאת נלחא מזה דרבינו אל'
גרס ולא מיין טפי רק ולא
מיין ואל' דמילא לו שמות ולא
משום דלע' ועי' במדוע
הריגו"א ופסקי' דר"ק.
(ב) נלחא דחסר כאל' ואל'
אכע"א גריגישא פ"י
גריגישא וכו'.
(ג) ז"ל היו טענין מ"ט טפחית
של יין בחבית וכו' והיו
שכמוט בשעה וזוים ולאכשר
וכו' למכור שש טפחית מזה
ל"י טפחית בשעה וזוים והן
דמי כל החבית נשאר י"ב
טפחית לז"ל וכו' בשמ"ק
כאל' בפסקת לשון דרבינו.

וכן אמר רבה השכחו לאמלע לא גרסינן. שאין זה לשון גמרא
להציא דברי האמוראים סיוע למשנה ועוד רבה תלמידיה דרצח חסדא
הוא והיכי אומר רב חסדא שמתא משמיה. ואי גרס ליה וכן אומר
רב גרסינן שהיה רבו של רב חסדא. משום דליכא למ"ד צנצנא

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

וכן אומר רבה השכחו לאמלע א"ל אביי
מי דמי התם גדולים גבי קטנים ידעי וקא
מחלי הכא מי ידע דליחיל אגלגל מלתא
ומטא לקמיה דרבי אמי אומר להו גדולה
מזו אמרו שמין להם כארים השתא ידידה
לא יהיבין ליה אהדרוה **הא** לקמיה דרב
חסדא אומר להו מי דמי התם ברשות נחית
הכא לאו ברשות נחית ועוד קטן הוא ואין
מורידין קרוב לנכסי קטן אהדרוה לקמיה
דרבי אמי אומר להו לא סיימוה קמי דקטן
הוא: **מתני'** המפקיד פירות אצל חבריו
הרי זה יוציא לו חסרונות לחסות ולאורו
תשעה חצאי קבין לכור לשעורין ולדוחן
תשעה קבין לכור לכוסמין ולזרע פשתן
שלש סאין לכור הכל לפי המדה והכל
לפי הזמן א"ר יוחנן בן גוריון וכו' מה אכפת
להו לעבדריה והלא אוכלות בין מהרבה
ובין מקמעא אלא אינו יוציא לו חסרונות
אלא לכור אחד בלבד רבי יהודה אומר אם
היתה מדה מרובה אינו מוציא לו חסרונות
מפני שמותירות: **גמ'** אורז טובא חסר
אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן דבאורו
קלוף שנו: לכוסמין ולזרע פשתן ג' סאין
לכור (וכו'): א"ר יוחנן א"ר חייא זרע פשתן
בגבעולין שנו תניא נמי הכי לכוסמין ולזרע
פשתן בגבעולין ולאורו שאינו קלוף שלשה
סאין לכור: הכל לפי המדה וכו': ותנא
כן לכל כור וכו' וכן לכל שנה ושנה:
א"ר יוחנן בן גוריון וכו': תניא אמרו לו
לרבי יוחנן הרבה אבידות מהן הרבה
מתפורות מהן תנא בד"א שעירבן עם
פירותיו אבל יחד לו קרן וזית אומר לו הרי
שלך לפניך וכי עירבן עם פירותיו מאי הוי
ליחזי לדדיה כמה הויין במסתפק מהם
וליחזי כמה אסתפק דלא ידעי כמה
אסתפק: ר"י אומר אם היתה וכו': כמה
מדה מרובה אומר רבה בר בר חנה א"ר

יוחנן עשרה כורין תניא נמי הכי כמה מדה מרובה עשרה כורין תני תנא
קמיה דרב נחמן בד"א שמדד לו מתוך גורנו והחזיר לו מתוך גורנו
אבל מדד לו מתוך גורנו והחזיר לו מתוך ביתו אינו יוציא לו חסרונות
מפני שמותירות א"ל וכו' בשופטני עסקינן דיהבי בכיילא רבא ושקלי
בכיילא זוטא דלמא בימות הגורן קאמרת **ב"ד** א שמדד לו בימות הגורן
והחזיר לו בימות הגורן אבל מדד לו בימות הגורן והחזיר לו בימות
הגשמים אינו יוציא לו חסרון מפני שמותירות א"ל רב פפא לאביי א"כ
לפקע כדא הוה עובדא ופקע כדא אבע"א משום איצטא: **מתני'** יוציא לו
שתות ליון ר"י אומר חומש י"י שלשה לוגין שמן למאה לוג
ומחצה שמרים לוג ומחצה בלע אם היה שמן מזוקק אינו יוציא לו שמרים
אם היו קנקנים ישנים אינו יוציא לו בלע ר"י אומר אף להמוכר (א) שמן
מזוקק לחבירו כל ימות השנה הרי זה מקבל עליו לוג ומחצה שמרים
למאה: **גמ'** ולא פליגי **מ"ר** כי אתריה ומר כי אתריה באתריה דמר חפו
בקירא ולא מיין טפי באתריה דמר חפו בכופרא ומיין טפי איבעית אימא משום
גריגשתא הא מייצא טפי והא לא מייצא טפי באתריה דרב יהודה רמו ארבעים
ותמני כוין בדנא אויל דנא בשיחא זווי פרים רב יהודה שיחא בשיחא בוזא

לוג: **גמ'** חפו בקירא. טחו החציות מצפנים צשעוה דדרך שעושין אלו צופת: **כופרא**. זפת: **גריגישא**. קרקע שעושין ממנה
החציות. ארלג"א צלע"ו: **הא**. באתריה דר"י מיין טפי מההיא דאתריה דתנא קמא: **צאפריה דרב יהודה**. מילתא צאפי' נפשיה היא ולא
אמתיתין קאי: **רמו ארבעין ותמניא כוין**. דננא. מדה קטנה היתה במקומו שארבעים ושמונה ממלאין את החצית: **אויל דנא צשיא**. צשעה
זוים היתה נמכרת ביחד בימות הצל"ר: **פרים** ליה רב יהודה שיחא שיחא צווא. נעשה רב יהודה חטווי והיה מוכרן שש כוין צווא:

(א) [מ"ח יע"ב"] (א) (א) (א)
ידע. יע"ב"ן. (א) (א) (א)
לחצירו מוזק כל רש"ל
(ד) [פסחים ג. ושי"ג]
(א) [פי' פירש"י ברכות לו. א]
ו יא"ל (א) (א) יא"ל ברכות:

הגהות הב"ח
(א) תוס' ד"ה וכן וכו'
מדברי רב חסדא הוא אלא
שהגמרא:

לעזי רש"י
מ"ל. דוחן.
פס"ל [פני"ל]. סוג
של דוחן.
ארלג"א [ארלג"א].
חומר. טין.